

blev Opgaven forandret til, at de skulde støtte værdige trængende og i Byerne særlig hjælpe de trængende med Skolepenge. Lovforslaget blev ophøjet til Lov den 8. Marts 1856. Der gaves dengang ikke nogen Støtte hverken fra Stat eller Kommune; men de frie Fattigkasser fik de Midler at raade over, som indkom i Kirkens Bøsser, ved Tinglæsning i Anledning af Ejerskifte, foruden nogle andre mindre Bidrag. Netop fordi de ikke fik Støtte fra Stat eller Kommune, tænkte man i Almindelighed velvilligt paa dem med Bidrag fra private, ved festlige Lejligheder og Sammenkomster som ogsaa gennem Kirkebøsserne. Da saa Landkommunalloven senere hen gav Kommunerne Tilladelse til at bevilge Penge til de frie Fattigkasser, svandt Offervilligheden i høj Grad. Efter Oprettelsen af Menighedsraad fik disse Forvaltningen af Kirkebøssernes Midler, og derfor blev det ved Lov af 29. Marts 1904 bestemt, at naar en Kommunalbestyrelse i et Aar havde ydet direkte Pengebidrag af Kommunens almindelige Midler til en i Kommunen værende „De fattiges Kasse“, fik den paagældende Kommune Ret til at forlange en Trediedel deraf godtgjort af Statskassen, dog ikke ud over 10 Øre for hver Indbygger i Kommunen. Ved Lov af 4. Maj 1907 ophævedes derpaa de frie Fattigkasser, og i deres Sted oprettedes de saakaldte Hjælpekasser. Disses Karakter og Opgave er udtrykt i Navnet; de skal yde en midlertidig Hjælp; de skal nærmest hjælpe ud over øjeblikkelige Vanskeligheder, og de skal ikke yde Hjælp i større Udstrækning i al Almindelighed; det ligger udenfor deres Opgave. At saavel de frie Fattigkasser som senere Hjælpekasserne har været til Gavn og Støtte for mange Hjem, er selvfølgelig. Hvorvidt det kan paavises, hvormeget de har bidraget til at nedsætte Fattigvæsenets Konto, kan man endnu ikke sige; det foreligger ikke tilstrækkelig oplyst; men at de har bidraget noget, er hævet over enhver Tvivl.

Det foreliggende Lovforslag er som omtalt før i Dag et Revisionsforslag ifølge Bestemmelsen i Lov af 4. Maj 1907. Saavel ved Behandlingen af Loven af 29. Marts 1904 som af Loven af 4. Maj 1907 havde man under Overvejelse at overlade til Kommunalbestyrelserne, hvor meget de vilde bevilge til Hjælpekasserne; men i første Omgang kom man ikke videre end til de omtalte 10 Øre og i næste Omgang, ved Loven af 4. Maj 1907, til, at der maatte ydes indtil 30 Øre pr. Indbygger, inden man skulde henvende sig til Amtsraadet om Tilladelse. I det foreliggende Lovforslags

§ 2 er denne Begrænsning ophævet, hvilket man anser for at være en heldig Udvidelse af Hjælpekassernes økonomiske Grundlag og noget, der kan spare for Ulejlighed og Vidtløftighed.

§ 3, 2det Stykke, hindrer en direkte Overføring fra Fattigvæsenet til Hjælpekassen, hvorved der hæves et gammelt Stridsspørgsmaal, og denne Bestemmelse imødekommer ogsaa Hjælpekassernes Ønske, som blev udtrykt paa Mødet i Fredericia i Efteraaret.

I § 4 trækkes der rimelige Grænser mellem Hjælpekassernes Omraade og den almindelige offentlige Forsørgelse. Det kan ikke anses for forsvarligt, at Hjælpekassen yder Understøttelse i ubegrænset Tid og Omfang uden Fattighjælps Virkning, det svækker kun Energien til Selvhjælp.

§ 7 forlænger Perioden for Hjælpekassens Bestyrelse fra 3 til 4 Aar, hvilken Forandring dog først skal indtræde fra 1917. Dette begrundes ved, at der saa kan vælges Medlemmer til Hjælpekassens Bestyrelse og Kommunalbestyrelsen samtidigt, og det skal være til Hjælp for Valgledelsen. Det kan se tiltalende ud; men man maa dog erindre, at Vælgerne er ikke de samme begge Steder, og at der derfor kan opstaa nogen Misnøje.

§ 11, 2det Stykke, giver Hjælpekassernes Bestyrelse Lov til under Forudsætning af Kommunalbestyrelsens Samtykke at afholde mindre Udgifter til Administration og i Organisationsøjemed. Dette er rimeligt, naar blot der lægges Eftertryk paa „mindre“. I det store og hele skal dette filantropiske Arbejde være et Æreshverv, som er ulønnet; at der maa betales f. Eks. Frimærker og Kontingent til Fællesforeningen, er en anden Sag.

Med Hensyn til § 18 er jeg enig saavel med den højtærede Minister som med det ærede 1ste Medlem for 8de Kred (Johnsen) i at beklage den Sammenkobling, der har fundet Sted. Den kan muligvis medføre, at de Goder og Fremskridt, Lovforslaget byder, ikke kan komme Befolkningen saa hurtigt til gode. Men i og for sig sker der jo ikke nogen Ulykke, hvis Loven ikke træder i Kraft straks. Der bliver ikke noget Hul i Tilværelsen af den Grund; thi indtil den træder i Kraft, gælder den nuværende Hjælpekasselov.

Paa min Gruppens Vegne skal jeg anbefale Lovforslaget, som byder smaa, men gode Fremskridt.

Sonne: Da vi i Samlingen 1908—09 her i Tinget behandlede det lille privat